

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12).
Fiume, Clotild utca (Via Clotilde) 4. szám. I. em.
Nyomda telefonszáma lapzárta előtt 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKEN:
Egész évre . . . 28 kor. || Negyed évre . . . 7.— kor.
Fél évre . . . 14. || Egy hóra . . . 2.40
EGYES SZÁM ÁRA FIUMBAN 8 FILLÉR.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fill.

A jó osztrák szomszéd.

Riedl osztályfőnöknek, az osztrák átmeneti gazdasági ügyek kormánybiztosának, a Reichsrat költségvetési bizottságában a múlt hét végén tett az a nyilatkozata, hogy Ausztria nem engedheti meg, hogy Magyarország a rendelkezésre álló nyersanyagokból a kvóta arányában részesedjék, hanem Magyarországnak csak annyi nyersanyagot juttatnak majd, amennyi ipari teljesítőképességének megfelel, olyan szintben tűnik fel, hogy alkalmas volna, — ha a gyakorlatban megvalósulna, — hogy az ország ellátása elé elháríthatatlan akadályokat gördítsen. Ugy értesülünk, hogy a kormány az Ausztria részéről tervezett ilyen egyoldalú, a merevségig önző rendezésbe semmi körülmények között belenyugodni nem hajlandó, de feltétlenül szükséges, hogy ebben a kérdésben egy közvetlenül érdekelt iparosok és kereskedők, mánt nagy a nagyközönség is a legerősebben állást foglaljon.

Ha tekintetbe vesszük, hogy mennyiben vett részt a monarchia megvédelmében Magyarország a mostani háboru alatt, akkor arra az eredményre kell jutnunk, hogy Magyarországot föltétlenül nagyobb hányad illeti meg, mint az örökös tartományokat. Ha pedig azt a szerepet tekintjük, amely Magyarországnak vállaltuk árfolyamának irányítása körül a külföldön jut, ugy talán nélkül mondhatjuk, hogy Magyarországot legalább is a fele illeti meg mindannak, amit a monarchia akár a háboru alatt, akár később behozni tud, mert hiszen mi, mint agrár-állam, nyersterményeinkkel még ma is kivitelképesek vagyunk. Amit a külföldnek pénzünk visszazívása érdekében a monarchia nyújtani tud, az majdnem kivétel nélkül magyar származású termék és hogy mi ebben a tekintetben még sokkal többet nem tehetünk, annak egyesegyedül az az oka, hogy Ausztria élelmezése tulajdonos nagy igényekkel lép fel velünk szemben. Komoly megfontolást érdemel, ha ezt a két szempontot a kérdés tárgyalásánál érvényre juttatni nem lehet, hogy a behozandó nyersanyagok megosztása a lakosság számarányában történjék, amely esetben kévén Magyarország 20 millió lakosságával szemben Ausztriában kerekén körülbelül 30 millió lélek, Magyarországot a behozatal kétötöde illeti meg. A legrosszabb eshetőség tehát az, amikor a békes meggyezés kedvéért abba megyünk bele, hogy a megosztás a kvóta 65.6:36.4% arányában történjék. Ambár nem lehet előggé erőlesen hangsúlyozni, hogy ez a megosztás éppen nem volna igazságos.

A szóban forgó osztrák törekvések sokkal erősebben kell ellene szorgulnunk, mert nemcsak azt jelentené, hogy a magyar

közönség ruházati és sokféle más szükségletének kielégítése szinte legyőzhetetlen akadályokba ütköznék, vagy legalább is e téren kényre-kedvre ki volnánk Ausztriának szolgáltatva, hanem még inkább azért, mert ez nem kevesebbet jelentene, mint hogy a magyar ipar fejlődését beláthatatlan időre megakasztaná. Elvégre az a magyar előzékenység, mely a kiegyezési tárgyalásoknál mindig kellenél jobban méltányolta az osztrák álláspontot és végeredményben arra vezetett, hogy a magyar ipar fejlődése előelháríthatatlan akadályok tornyosultak, nem lehet jogosim arra, hogy ezt az állapotot örök időkre, különösen pedig a háboru utáni időkre állandósítsuk. A magyar iparnak és kereskedelemnek, de az egész magyar közönségnek sem lehet mindegy, hogy szükségletének ellátása milyen származású termékekkel történik. . . . tekintve attól, hogy iparunk megiznosodásának maggatlása egyáltalán nemzeti vagyonosodásunknak megakadályozása, a háborus tapasztalatok meg-

mutatták, hogy mennyiben számíthatunk Ausztriára, amikor rá vagyunk szorulva. A amikor a ruházatkodás anyagai körül a szükséglet fedezése döcögössé kezdett válni, az osztrák kormánynak nem volt sürgősebb dolga, mint hogy a magyar fogyasztása kikéssze az osztrák termékek élvezetéből: azt a magyar fogyasztást, amely övtizedeken át sok-sok millióval áldozott az osztrák iparnak, nagy arányokban járulván hozzá Ausztria közvagyonosodásának gyors fellendüléséhez. És hogy mennyire kiméletlenek ebben a tekintetben osztrák szomszédaink, arra klasszikus példa, hogy amikor egyfelől a közlelmezés közössé tételét követelték az egész monarchiára, másfelől azokra az ipari termékekre, amelyekben a lajtántuli ipar szállítóképessége nagyobb a mieunknél, szállítási igazolványok életbeléptetésével ugy megszorították a Magyarországha való kivitel lehetőségét, hogy a legridegebb kiviteli tilalommal egyértelmű.

Tiznapos fegyverszünet az oroszokkal.

December 7-én délben kezdődik a fegyverszünet. - Ezalatt befejezik a fegyverszünet-tárgyalásokat. - Újból megindult az olaszországi offenzívánk. - A Hétközség leshikján értékes siberket araftunk. - 9000 olaszt elfogtunk, 40 ágyut és számos gépfegyvert zsákmányoltunk. - Wilson háborus beszéde.

Vesérkarunk jelentését tegnapi Legujabb-rovatunkban közzöltük.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, dec. 6. A nagy főhadiszállás jelenti:

Ngugati harcok: Rupprecht trónörökös hadserege:

A flandriai harcokon sok helyütt élén tűzérési tevékenység folyt. Inchy és Bourlon között a tűz elután-telemesen fokozódott. Az ellenség előretörései Nocuvretől délre megállításultak; néhány foglyot ejtettünk. Marcinél és Marcinól délre az ellenséges áradarabokat megtisztítottuk az ellenségtől. St. Quentinól délre erősebb tűzérési és aknavetőharc folyt.

A német trónörökös és Albrecht württembergi herceg hadserege: A német trónörökös és Albrecht württembergi herceg hadserege portjánál számos szakaszban a különös élénk felderítő tevékenység heves tüzéharckokra vezetett.

Kelteni harcok: József főherceg harcveronalán és Mackensen vezértábornagy hadserege portjánál a fegyverszünetre vonatkozó tárgyalások a román csapatokra is kiterjesz-

kedtek.

Macedonarcvonal: Erősebb ellenséges osztagokat, amelyek az Ochrida-tó nyugati partján és a Doiranától északkeletre előrenyomultak, visszautasítottunk.

Olasz harcok: Conrad tábornagy csapatai a Hétközségnél néhány magassági állást elragadtak az olaszoktól.

Ludendorff, első főszállásosztály.

ISMÉT MEGINDULT AZ OFFENZÍVÁNK A HÉTKÖZSÉG FENSÍKJÁN.

BÉCS, dec. 6. Az osztrák parlament tegnapi ülésén az elnök felolvastott egy é viratot, mely a hadsereglőparancsnokságtól érkezett és azt jelenti, hogy négy heti hegyi harcok után, melyekben az ellenség 11.000 foglyot veszített, Conrad tábornagy csapatai ismét offenzívába mentek át a Hétközség fensíkján. A 11-ik hadtest hadosztályai december 4-én rohammal elfoglalták a Meletta esüset, hatalmukba kerítették a Monte Baderlech, Monte Pandorest és Monte Contat. Tegnapi elfoglalták a Monte Meletta hatalmas erődítményeit. Ma reggel elűzték az ellenséget a Monte Comaról. Tegnapi mára 9050 foglyot ejtettünk, 40 ágyut és számos gépfegyvert zsákmányoltunk. A mi veszteségeink 11-2000 esekélyek.

Szöveg folytatása a 4.-ik oldalról.

Jegyezzen hadikölcsönt a Fiumei Kereskedelmi Bank R. T.-nál
Adria palota,
 mely a legmesszebbmenő kedvezményeket nyújtja.

A Fiumei Hitel és Takarékszövetkezet
 (Cons. Fium. di Credito e di Risparmio)

Baeich palota félemelet
 eredeti áron fogad el jegyzéseket a
6%-OS és 5 1/2%-OS
hetedik hadikölcsönre
 és pedig a 6%-osra dec. 1-ig á 96.10,
 dec. 1-14-ig á 96.32;
 az 5 1/2%-osra dec. 1-ig á 91.25,
 dec. 1-14-ig á 91.45.

MAGAS LOMBARDKÖLCSÖN
ELŐNYÖS KAMATTAL.

Egy félre és felvételre alkalmas gummikörökü
GYERMEKKÖCSÜ
 és egy félre
GYERMEKASZTAL
 eladó. Cím Via Goldeni 4. TEL. 9.

Lapkihordókat
 (esti 2 órára)
 havi fizetéssel azonnal fel-
 vesz "A TENGERPART" ki-
 adóhivatala Via Clotilde 4 I.
 em. Asszonyok vagy leányok
 is jelentkezhetnek.

"LLOYD" NYOMDA
Részvény Társaság
 Via Clotta 27 FIUME Via Clotta 27
 (z. Osztrák Magyar Királyságban)

vállalja mindennemű
 hivatalos és kereskedel-
 mi nyomtatványok, fal-
 ragaszok, névjegyek,
 gyászjelentések és fiz-
 leti könyvek nyomtatás és
 julianus elkészítését

zsihiány pótlására vállalkoztak. Ebből a célból egy Ausztriában és a külföldön teljesen bevált eljárást szerzett meg. A társaság 5.1 millió korona alaptőkével alakul. Az alapításban a Pesti magyar kereskedelmi bankon kívül a Wiener Bank-Verein magyarországi fióktelepe, az Országos központi hitelszövetkezet, a Leipziger Vilmos cég, az Olajművek r.t., Kohn Adolf és társa Győr, Fiumei magyar olajipar r. t., a bécsi „Contra” egyesült szappan, stearin, gyertya és zsírművek r.t. és a „Hydrier” korlátolt felelősségű társaság vesznek részt. A mai alakuló közgyűlésen, melyet Lányey Leó v. b. t. t. elnökele alatt tartottak, az igazgatóságba be- választották: dr. Hegedüs Lőránt (elnök), Kohn Ignác kereskedelmi tanácsos (alelnök), dr. Granichstaedten Imre (alelnök), Herzfeld Frigyes báró Korányi Frigyes, Kenedi Ottó, Krausz Hugó (Fiume), dr. Lakatos Gyula, báró Lippe Viktor, Mark János, Révész Jenő, Schwarz Alfréd, Szegő Béla, Strausz Lajos, Vogt Ferenc.

Leleplezett csempészet. Marsich Péter fiu- mei lakos nagymennyiségű élelmiszert a mentő Fiuméből kicsempészi. A rendőrség azonban figyelemmel kísérte fizelmeit és épen akkor érte tetten, amikor 1100 kiló babot, 150 kiló lisztet és 270 kiló kukoricát akart kicsempészni a városból. Az élelmiszereket lefoglalták és átadták a közelmérzési igazgatóságnak. Marsich ellen pe- dig megindult a rendőri eljárás.

Veszedelemes játék. Gracies Péter 13 éves peblini fiu egy dinamitttöltényt talált az ország- uton. Felvette a töltényt és játszani kezdett ve- le. Amint azonban a földre dobta, a töltény fel- robbant és a szerencsétlen fiu jobbkezének mu- tatónujját tőből leszakította. Azonkívül ösze-

ronesolta a tenyerét és az arcán is többrendbe- sérvülést okozott. A súlyosan megsérült fiu be- hozták a fiumei kórházba.

Hosszul lett az utcán. Hadenich Johanna 46 éves fiumei asszony tegnap délelőtt összeesett az utcán. A mentőállomásra vitték, ahol az or- vos agyszélhűdést állapított meg rajta és átvit- tette a kórházba.

A mai tőzsde. A budapesti tőzsde mai zá- róárnyomai a következők: Leszámitolóbank 695, Osztr. Hitel 875, Magy. Hitel 1200, Agrár 902, Hazai Bank 574, Magy. Bank 820, Atlantica 1570, Adria 1810.

Fejbevágták egy üveggel. Fenék János 24 éves pécsi legény tegnap délelőtt összeesett egy társával és az utóbbi egy palackkal fejbe- vágta. Vörző fejjel a mentőkhöz sietett, ahol a só segélyben részesítették.

Drága babot árult. Springhet vásárbiztos feljelentette a rendőrségen Fajdiga Mária pia- ci árusnőt, mert maximális áron felül árulta a babot. A rendőrbíró 30 korona pénzbüntetést í- re ítélte.

Züllött leányok büntetése. A rendőrbíró- ság négy leány felett ítélezkedett, akik erköles- ten életmódot folytatva, az éjjeli órákban utcai kalandokat kerestek. Ezek közül Radoszlaw Pasqualinát és Vukelics Ilkát 30-30 napi, But- kovich Angiolinát és Novák Lidiát pedig 8-8 napi elzárásra ítélte és valamennyit kitiltotta a városból.

Apollo Mulató (Via Al. Volta 6.) Estén- ként pont 8 órától előadás, utána kabaré.

LEGUJABB.

Tiznapos fegyvernyugvás az oroszokkal.

BUDAPEST, dec. 6. A sajtóhadiszállásról jelentik hivatalosan: NEMETORSZÁG, AUSZ- TRIA-MAGYARORSZÁG, TÖRÖKORSZÁG ÉS BULGÁRIA LEGFELSŐBB HADVEZETŐ- SEGEINEK megbízottai DECEMBER 5-ÉN AZ OROSZ LEGFELSŐBB HADVEZETŐ- SÉG megbízott képviselőjével IRASBAN MEGÁLLAPODÁST KÖTÖTTEK VALA- MENNYI FRONTRA KITERJEDŐ TIZ NAPOS FEGYVERNYUGVÁSRA. KEZDETE HE- TEDIKEN DELI 12 ÓRÁKÓL A TIZNAPOS FEGYVERSZÜNETET ARRÁ HASZNAL- JAK FEL, HOGY A FEGYVERSZÜNETI TÁRGYALÁSOKAT BEFEJEZZÉK. KÜLÖNBÖ- ZŐ KÜLDÜTTSEGEK TAGJAINAK EGYRÉSZE VISSZATÉRT HAZÁJÁBA, HOGY SZÓ- BELI JELENTÉST TEGYEN AZ EDDIGI EREDMÉNYEKRŐL A BIZOTTSÁGOK FOLY- TATJÁK ÜLÉSEIKET.

FEGYVERSZÜNET AZ EGÉSZ KELETI FRONTON.

BECS, dec. 6. Románlának a fegyverszüneti tárgyalásokhoz való csatlakozása folytán az egész keleti fronton, a finn öböltől a Fekete- tengerig megszűnt minden harc tevékenység. A román kormányt ezen elhatározásra a pétervári kormány ultimátuma kényszerítette, melyben az orosz csapatoknak Moldyából való kivonásával és az élelmiszer- és hadianyagszállítások teljes elzárásával fenyegetőzött. A tárgyalásokat mind két frontparancsnokság főhadiszállásán együn- teltben vezették és ezek a tárgyalások már meg- kezdésben előrehaladtak. Péterváron remélik, hogy még az idén sár fejezől a béhetárgyalások- ra is.

TÁRGYALÁSOK A ROMÁN FRONTON.

PÉTERVÁR, dec. 6. A román fronton se- veszések történtek, melyek fel akarták osztatni a román hadgyőzelmeit. A román hadgyőzelmeit le- szakították.

ROTTERDAM, dec. 6. A Daily News jelenti a román fronton: A román kormány nem ura többé határozatának.

A ROMÁN FEGYVERSZÜNET.

PÉTERVÁR, dec. 6. A Pravda jelenti: A román hadsereg hatonai küldöttségei pénteken terjesztették elő a román főhadiszálláson a fegyverszünet kérdésében történt elhatározá- sukat.

A KIRÁLY A FRONTRA UTAZOTT.

BECS, dec. 6. (félége ma reggel a déluyn- gal frontra utazott.

OLASZORSZÁGBAN MÁR MEGTÖRTÉNT A DÖNTÉS.

BERLIN, dec. 6. A Norddeutsche Allgemeine Zeitung írja: Olaszországban már rég meg- történt a döntés, most még csak be kell várti annak politikai visszahatását.

MUNKÁSTANÁCS BÉKETÁRGYALÁSOKRA SZÓLITJA FEL AZ ANTÁNTOT.

PÉTERVÁR, dec. 6. A munkástanács az antánt hadseregeihez szikratáviratot intézett, amelyben tudatja a béketárgyalások megindulását és felhívja őket, hogy szintén indítsanak béketárgyalásokat.

CZERNIN VÁLASZA OROSZORSZÁGHOZ.

KOPENHÁGA, dec. 6. Pétervárról jelentik: Czernin külügyminiszter válasza meglepéssel keltett a népbiztosok tanácsában. Trockij közölte a választ egy interjúban. Trockij kijelentette, hogy Japán nem esendőre Anglia érdekeinek és ha Japánnak valami érdeke van, úgy Angliára való tekintet nélkül közeledni fog abban a kérdésben az oroszokhoz, avagy tovább folytatja a háborút.

A KIRÁLY SZAVAI A BÉKÉRŐL.

BECS, dec. 6. Károly király az osztrák delegáció fogadásakor e szavakkal fordult Hauser tartományi főnökhöz: Életem legszebb napja lesz, amikor a békét megköthetem!

WILSON BESZÉDE AMERIKA HÁBORUS CELJÁIRÓL.

WASHINGTON, dec. 6. Wilson a kongresszus megnyitására beszédet mondott, melynek során kijelentette, hogy Amerikának csak egy célja van: megnyerni a háborút. E célból latba kell vetnie egész emberi, pénzületi és anyagi erejét. Amíg a Németországban uralkodó sötét hatalmakat le nem győztük, — mondotta Wilson, — nem lehet választott bíróságról beszélni. A békének igazságosan, bűnhődésen, Belgium káráinak jóvátételén kell felépülnie. A monarchiát, Bulgáriát és Törökországot is meg kell szabadítani a porosz katonai és kereskedelmi autokráciától. Nem akarunk beavatkozni belügyeikbe, de meg akarjuk törni despotizmusát. Senki sem fenyegeti Németország létét, függetlenségét és békéjét. Ha Németország a háború után is mai urai alatt élne, nem vehetnők fel a népek szövetségébe. A háború rendkívüli kárait jóvá kell tenni, de nem úgy, hogy Németországnak és szövetségeseinek ugyanolyan károkat okozzunk. A bekeszerződés nem alapulhat egoizmuson. Ha nyíltan beszéltek volna kezdettől fogva, az orosz nép rokonszenvét és lelkesedését egyszerűségeinkkorra megnyerték volna a szövetségesek érdekében és a legutóbbi idők sorscsapásait elkerülhették volna. Az orosz népet ugyanazzal a hazugsággal mérgezték meg, mint a mellyel a németet elvakították.

A KÜLÜGYI VITA.

BECS, dec. 6. A delegáció külügyi albizottsága ma kezdte meg a vitát Czernin expozíciója

felett. Nagy Ferenc előadó előterjesztett jelentését és kifejezte azt a reményét, hogy az orosz-román fegyverszünet után általános béke következik. Az előadó után Czernin külügyminiszter szólalt fel.

A VÁLASZTÓJOGI JAVASLAT BETERJESZTÉSE.

BECS, dec. 6. Wekerle miniszterelnök tegnapi kihallgatásán megkapta az előzetes szentesítést a választójogi törvényjavaslatához. Wekerle az új választásokra is megkapta a király felhatalmazását. A miniszterelnök tegnap hosszasan tanácskozott Czernin külügyminiszterrel.

A KÉPVISELŐHÁZ ÜLÉSE.

BUDAPEST, dec. 6. A képviselőház hétfőn délelőtt formális ülést tart.

OROSZ MANIFESZTUM A MI KATONAINKHOZ.

LONDON, dec. 6. A Daily News jelenteti Pétervárról: A népbiztosok manifesztumot intéztek a központi hatalmak csapataihoz, melyet orosz repülők milliószámra dobáltak le. Kijelentik, hogy a bolsevikiek célja a háborút befejezni és támogatást kérnek. Biztosítják a katonákat, hogy ha a békét néhány nap alatt megkölik, a többi nemzet is csatlakozni fog hozzájuk.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó vállalat (Murai Jenő).

Nyomtatott a „Lloyd” Nyomda R. T. nyomdájában.

A Banca Cooperativa

FIUME, Via Lod. Kossuth

(a főpostával szemben) eredeti áron fogad el jegyzéseket a

6%-os és 5 1/2 %-os hetedik hadikölcsönre

és pedig a 6%-osra dec. 1-ig á 96.10.

dec. 1-14-ig á 96.32.

az 5 1/2%-osra dec. 1-ig á 91.25.

dec. 1-14-ig á 91.45.

MAGAS LOMBARDKÖLCSÖN.

ELŐNYÖS KAMATLAB.

Kisebb nagyobb keményfa

KAPOSZTÁSHORDÓKAT

eladók. Dróth Adolf Via Aless. Volta 17.

Karácsonyi vásár

Nagy választékban: Beszélőgépek, hegedűk, olajfestmények, fényképezőgépek, játékaru, női brossok, hajcsatok, fésűk, kefék, szappanok

Levélbélyegek!

Mechanikai játékok!

Sósorszesz!!

A DIANA CIKKEK FÖLELARUSÍTÓ HELYE. „OCCASIONI” árulház Commerciotér 6. (Délben is nyitva).

IMPERIAL

szálló és kávéház, Viale Deák.

Fényes berendezésű új kávéház. Teljesen újonnan bútorozott és átalakított szálló 40 elegáns szobával. Lift, villany, fürdők.

Szíves pártfogást kér

Panny Ferencz tulajdonos.

Schambik Edoardo

FIUME, Corso 30.

Felszámolás miatt

az összes

nürnbergi és diszműáruk

teljes eladása IGEN OLCSÓ ÁRON.

Mindenki szerezz be már most szükségletét

az ünnepekre, míg a készlet tart. Az üzlet

berendezése is eladó.

Tisztviselők!

Kereskedelmi

alkalmazottak!

Altisztek!

Munkások!

Fiume és Susák területén

negyedévi **5** koronáért

kapják A Tengerpart-ot

házhoz szállítva.

Blažek K és Tàrsa
autogarage és javító műhely

Via Ciotta 5-7 - FIUME - Telef. 858 és 16-73

Automóbilok, motocyklók, kerékpárok és minden hazz való kellek eladása.

Megérkeztek az őszi és téli ujdonságok.

Legújabb szabású blousok, minden minőségben és színben, kész selyem ruhák, ponyolák, japonok, különféle állású gallérok és nyakdíszek a legújabb formában, nagy választék ruha selymekből, bársonyból, gabardin, taffet, ramur, japon, ugy-szintén Crépe de Chine, Mousselinban, kö-tény fűzővédőkben, harisnyákban, kesz-tyűkben, divatgombokban, szallag, esipke-mindennemű szabókellékek, gummi szallag-méterszáma. Szíves látogatást kér

SCHÖNBERGER K.
Fiume, Corso 24.